

Pròleg

En aquesta sisena aparició de les "Estadístiques Energètiques de les Illes Balears" es recullen, com en anys anteriors, les dades sobre entrades, producció i consum d'energia a Balears, corresponents a l'any 1.989, així com la valoració d'aquestes des de un punt de vista estadístic i lina explicació de les seves variacions o continuïtats respecte d'anys precedents.

Novament l'any 1.989 ha assenyalat un màxim històric en el consum d'energia, superant el valor de les 2.275.000 Tones Equivalents de Carbó (Tec), el que ha suposat un increment respecte de l'any anterior del 4%, del mateix ordre de l'experimentat a 1.988, que fou una mica superior al 5%. S'ha de destacar però, el fet de que per primer vegada des de 1.966, l'augment del consum energètic no ha estat acompanyat d'un increment en el número de passatgers entrats a Balears.

Els fets més destacables es situen en els camps del carbó i de l'energia elèctrica. En el primer d'ells hi ha que destacar en primer lloc, el tancament de la darrera mina de lignit que funcionava a Mallorca i que ha suposat la fi d'una aportació autòctona al balanç energètic, aportació que per altra banda havia anat disminuint paulatinament des de el 5% contabilitzat a 1.984.

D'aquesta forma la producció local d'energia es redueix a les energies renovables, l'aportació de les quals pot evaluarse en un 2% i la obtinguda dels Residus Sòlids Urbans (R.S.U.) dels que en parlarem més endavant.

En el camp de l'energia elèctrica s'ha de destacar el fet de que l'ininterromput creixement de la seva demanda, més del 5% a 1.989, ha fet incrementar la participació dels productes petrolífers pesats en el balanç, més del 15% en aquest any, com a conseqüència del major funcionament dels grups, generadors de fuel-oil.

Per la seva part, l'aportació dels R.S.U. a través de la planta incineradora de "Son Reus" a Palma de Mallorca al sistema elèctric Mallorca-Menorca ha significat el 0,2% de la producció.

Finalment, agrair la col·laboració de les empreses i entitats que possibiliten la realització d'aquesta publicació i esperar que l'informació en ella continguda sigui d'utilitat al sector energètic i a la comunitat en general.

El Conseller de Comerç i Indústria

Prólogo

En esta sexta aparición de las "Estadísticas Energéticas de las Islas Baleares" se recogen, como en años anteriores, los datos sobre entradas, producción y consumo de energía en Baleares correspondientes al año 1.989, así como la valoración de los mismos desde un punto de vista estadístico y una explicación de sus variaciones o continuidades respecto a años precedentes.

Nuevamente el año 1.989 ha señalado un máximo histórico en el consumo de energía, superando el valor de las 2.275.000 Toneladas Equivalentes de Carbón (Tec), lo que ha supuesto un incremento respecto al año anterior del 4%, del mismo orden que el experimentado en 1.988, que fue algo superior al 5%. Sin embargo hay que resaltar el hecho de que por primera vez desde 1.966 el aumento del consumo energético no ha estado acompañado de un incremento en el número de viajeros entrados en Baleares.

Los hechos más destacables se sitúan en los campos del carbón y de la energía eléctrica. En el primero de ellos hay que destacar en primer lugar el cierre de la última mina de lignito que funcionaba en Mallorca, que ha supuesto el fin de una aportación autóctona al balance energético, aportación que por otra parte había ido disminuyendo paulatinamente desde el 5% contabilizado en 1.984.

De esta forma la producción local de energía se reduce a las energías renovables, cuya aportación se puede evaluar en un 2% y a la obtenida de los Residuos Sólidos Urbanos (R.S.U.) de los que hablaremos más adelante.

En el campo de la energía eléctrica hay que destacar el hecho de que el ininterrumpido crecimiento de su demanda, más del 5% en 1.989, ha hecho incrementar la participación de los productos petrolíferos pesados en el balance, más del 15% en este año, consecuencia del mayor funcionamiento de los grupos generadores a fuel-oil.

Por su parte, la aportación de los R.S.U. a través de la planta incineradora de "Son Reus" en Palma de Mallorca al sistema eléctrico Mallorca-Menorca ha significado el 0,2% de la producción.

Finalmente, agradecer la colaboración a las empresas y entidades que posibilitan la realización de esta publicación, y esperar que la información en ella contenida sea de utilidad al sector energético y a la comunidad en general.

El Conseller de Comercio e Industria

índex / índice

E1 Consum energètic a Balears a 1989 / El consumo energético en Baleares en 1989	5
--	---

TAULES / TABLAS

Taula 1. Evolució del consum energètic a les Illes Balears	16
Taula 2. Balanç energètic de les Illes Balears, any 1989	17
Taula 3. Producció, entrades i consum de carbons	18
Taula 4. G.L.P. distribuït a les Illes Balears	19
Taula 5. G.L.P. distribuït 1988/1989	20
Taula 6. Vendes de productes petrolífers a les Illes Balears	21
Taula 7. Vendes de CAMPSA 1988/1989	22
Taula 8. Sectorització del consum de productes petrolífers	23
Taula 9. Gas manufacturat, producció mensual	24
Taula 10. Gas manufacturat, producció i consum anual	25
Taula 11. Gas manufacturat, subministres anuals.....	25
Taula 12. Consums i produccions de les centrals elèctriques 1988	26
Taula 13. Consums i produccions de les centrals elèctriques 1989	27
Taula 14. Energia entregada en barres (MWH) a les Illes Balears	28
Taula 15. Producció i distribució d'energia elèctrica	29
Taula 16. Energia elèctrica facturada a Balears a 1989 per municipis	30
Taula 17. Energia Solar	32
Taula 18. Productes forestals	33

Explicació de les dades presentades / Explicación de los datos presentades	34
--	----

EL CONSUM ENERGETIC A BALEARS A 1.989

El consum energétic brut a 1.989 ha continuat incrementant-se, tal com vé socceint des de 1.986, aiximateix de manera més moderada que als dos anys precedents, 1.987 i 1.988, situant-se l'increment al nivell del experimentat a 1.986, una mica més del 4% tal com es mostra a la taula següent.

Així i tot a 1.989 s'enregistrà un nou màxim, per tercer any consecutiu, en el consum energétic brut de les Illes Balears, xifrant-se en 2.276.848 Tones Equivalents de Carbó (Tec), tal com es pot veure a la figura 1, on es mostra l'evolució de l'esmentat consum als darrers anys, desglossat en les fonts que el componen.

EL CONSUMO ENERGETICO EN BALEARES EN 1.989

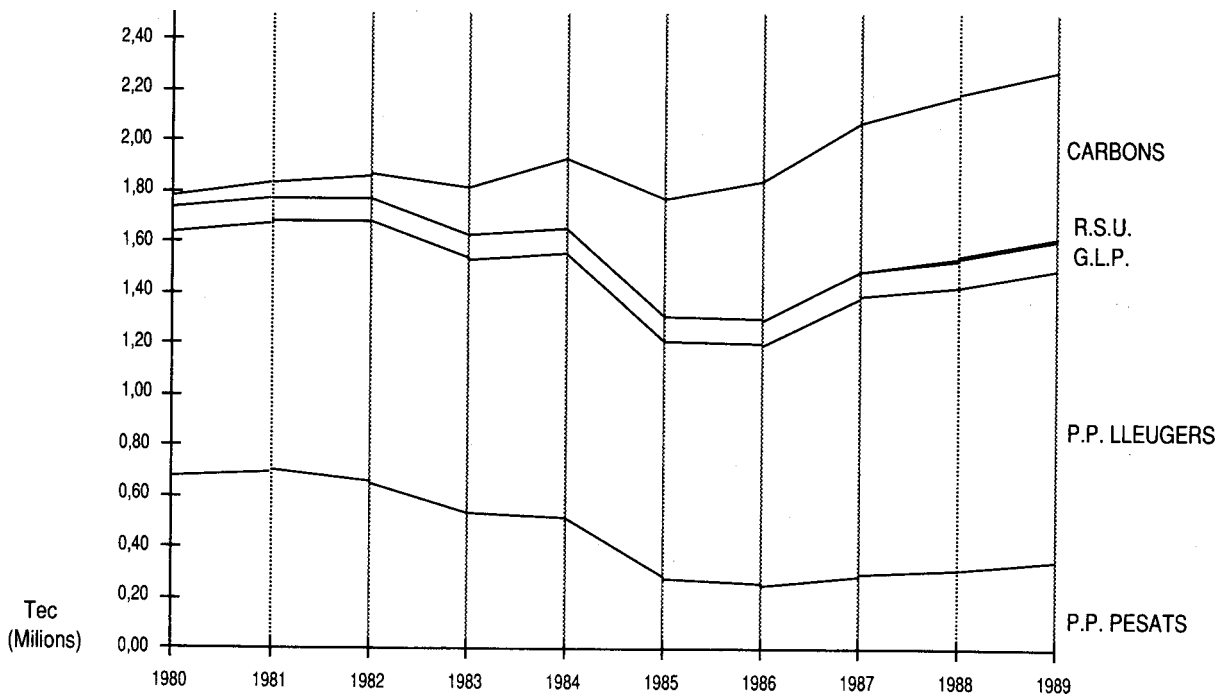
En el año 1.989 el consumo energético bruto ha continuado incrementándose, tal como viene sucediendo desde 1.986, si bien de forma más moderada que en los dos años anteriores, 1.987 y 1.988, situándose dicho incremento al nivel del experimentado en 1.986, algo más del 4% tal como se muestra en la tabla siguiente.

En todo caso en 1.989 se registró un nuevo máximo, el tercero consecutivo, en el consumo energético bruto de las Islas Baleares; cifrándose éste en 2.276.848 Toneladas Equivalentes de Carbón (Tec), tal como se observa en la figura 1, en la que se muestra la evolución de dicho consumo en los últimos diez años, desglosada en las fuentes que lo componen.

VARIACIO DEL CONSUM BRUT EN RELACIO A L'ANY ANTERIOR

1985	1986	1987	1988	1989
-8,53	4,17	12,65	5,41	4,15

EVOLUCIO DEL CONSUM ENERGETIC BRUT - ANY 1989

Al quadre següent es pot veure com tots els components del consum brut han experimentat un augment, menys els RSU que han tengut un decrement del 30'8% respecte a 1.988, any en que s'inicià la seva aportació, així i tot el seu percentatge de participació en el total quasi no s'ha modificat. També es destacable l'increment del 117% en el consum dels productes petrolífers pesats, degut a la seva major utilització en la producció d'electricitat, sens que s'hagi modificat la potència instal.lada en grups de carbó.

En el cuadro siguiente puede verse como todos los componentes del consumo bruto se han incrementado, a excepción de los RSU que experimentan un decremento del -30'8% respecto a 1.988, año en que se inició su aportación, aunque su porcentaje de participación apenas se ha modificado. Cabe destacar asimismo el incremento del 117% en el consumo de los productos petrolíferos pesados, debido a su mayor utilización en la producción de electricidad, sin que se haya modificado la potencia instalada en grupos de carbón.

CONSUM BRUT D'ENERGIA (Tec)

	Carbons	RSU	GLP	Ppl	Ppp	Total
1.989	653.771	7.055	116.424	1.148.861	350.737	2.276.848
Particip.(%)	28,7	0,3	5,1	50,5	15,4	100,0
Δ(%) 1989/8	2,2	-30,8	3,1	3,5	11,7	4,1

L'aportació deis recursos energètics propis a continuat desminuint seguint la tònica d'anys anteriors, reduint-se a tan sols el 0'5% pel que fa a producció, davant el 1% de l'any 1.988, ja que la producció local de lignits s'ha reduït en més del 50%. Per la seva part l'aportació estimada d'energies renovables a 1.989 ha estat de 30.163 Tec, mantenint-se als voltants del 1'5% del consum brut.

La aportación de los recursos energéticos propios ha continuado disminuyendo siguiendo la tónica de años anteriores, reduciéndose a tan sólo el 0'5% en lo que se refiere a producción, frente al 1% del año 1.988, ya que la producción local de lignito se ha reducido en más del 50%. Por su parte la aportación estimada de energías renovables en 1.989 ha sido de 30.163 Tec, manteniéndose alrededor del 1'5% del consumo bruto.

A la figura 2 es comparen les estructures del consum d'energia primaria del conjunt de l'Estat i de les Illes Balears.

En la figura 2 se comparan las estructuras del consumo de energía primaria del conjunto del Estado y de las Islas Baleares.

ESTRUCTURA DEL CONSUM D'ENERGIA PRIMARIA - ANY 1989

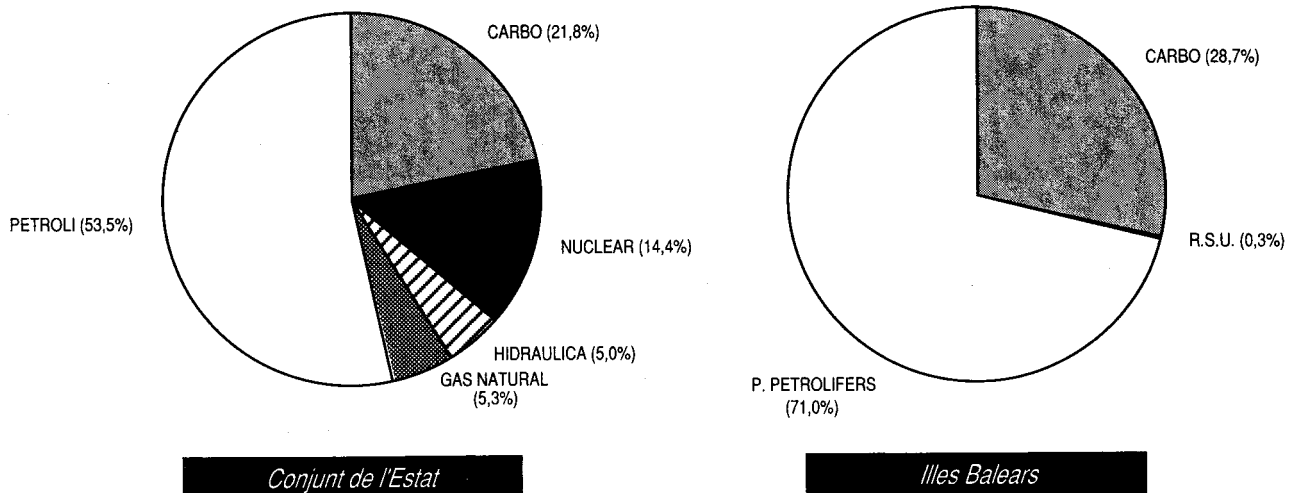

FIGURA 2

Al quadre següent es mostra la participació en el consum final deis diversos sectors que l'integren, així com la variació de l'esmentada participació respecte a 1.988, ón s'ha de destacar en primer lloc, que el creixement global ha estat del 6,2%, del mateix ordre que a 1.988. S'observen d'altra banda disminucions en el consum del carbó (- 4,4%) i de G.L.P. (- 2,1%), la primera com a conseqüència del menor consum a la cimentera existent a Mallorca, conseqüència a la vegada de la disminució de l'activitat constructora a les illes, mentre que la segona es atribuïble a raons de tipus climàtic. Segueix l'augment significatiu en el consum dels productes petrolífers lleugers (+ 6,7%), atribuïble gairebé totalment a les benzines i gas-oils d'automoció, mentre que el consum deis productes petrolífers pesats augmenta un 8,4%. Finalment els incrementa més significatius s'observen en electricitat, vorejant el 10% d'increment (+9,7%) i el gas manufacturat (+10,4%), degut en aquest darrer cas a l'entrada en funcionament a ritme normal de les plantes d'aire propanat de Ca's Tresorer i Villas Portals a Mallorca.

En el cuadro siguiente aparece la participación en el consumo final de los distintos sectores que lo integran, así como la variación de dicha participación respecto a 1.988, donde hay que destacar en primer lugar, que el crecimiento global ha sido del 62%, del mismo orden que en 1.988. Se observan por otra parte disminuciones en los consumos de carbón (-44%) y G.L.P. (-2,1%), la primera como consecuencia del menor consumo de la cementera existente en Mallorca, consecuencia a su vez de la disminución de la actividad constructora en las islas, mientras que la segunda es atribuible a razones de tipo climático. Continúa el aumento significativo en el consumo de los productos petrolíferos ligeros (+67%), atribuible casi en su totalidad a las gasolinas y gasóleos de automoción, mientras que el consumo de los productos petrolíferos pesados aumenta un 8'4%. Por último los crecimientos más significativos se observan en electricidad, rozando el 10% de incremento (+97%) y el gas manufacturado (+104%), debido en este último caso a la entrada en funcionamiento a ritmo normal de las plantas de aire propanado de Ca's Tresorer y Villas Portals en Mallorca.

CONSUM FINAL D'ENERGIA (Tec)

	Carbons	G.L.P.	Pp lleugers	Pp pesats
1989	51.623	104.349	855.106	44.952
Particip.(%)	3,8	7,8	63,7	3,3
Δ(%) 1989/8	- 4,4	- 2,1	6,7	8,4
	Electricitat	Gas manufact.	Total	
1989	260.024	26.964	1.343.018	
Particip.(%)	19,4	2,0	100,0	
Δ(%) 1989/8	9,7	10,4	6,2	

DISTRIBUCIO DEL CONSUM FINAL D'ENERGIA - ANY 1989

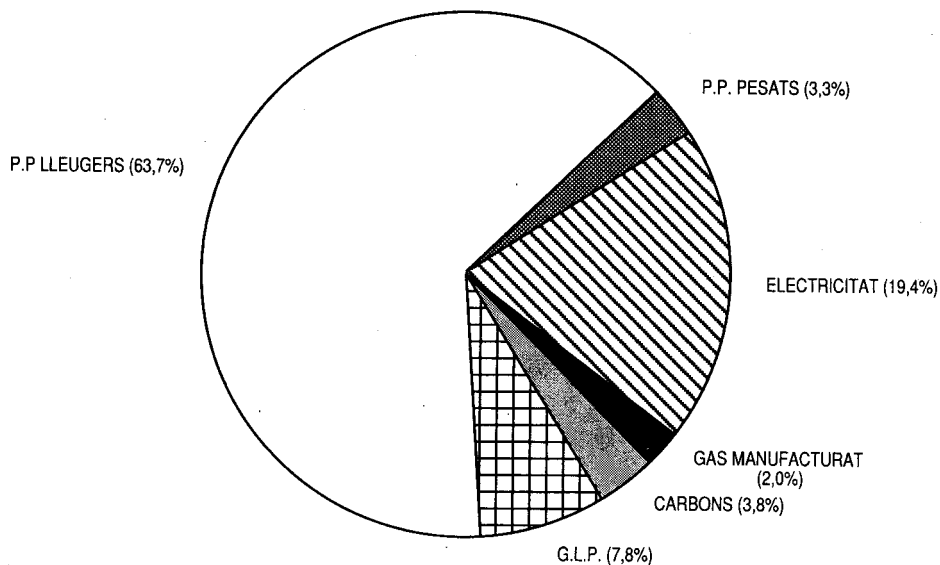

FIGURA 3

La figura 3 mostra la distribució de les distintes fonts energètiques integrants del consum final, mentre que a la figura 4 es presenta la seva distribució insular, sense que s'observi en cap d'elles diferències significatives respecte a l'any anterior.

A la figura 5, que relaciona el consum d'energia amb el moviment de passatgers als aeroports de Balears, s'observa la ruptura de la tònica d'anys precedents, ja que maldament a 1.989 hi hagué una disminució en el moviment de passatgers, continuó el creixement del consum d'energia.

La figura 3 muestra la distribución de las distintas fuentes energéticas integrantes del consumo final, mientras que en la figura 4 se presenta la distribución insular del mismo, no observándose en ninguna de ellas diferencias significativas respecto al año anterior.

En la figura 5, que relaciona el consumo de energía con el movimiento de pasajeros en los aeropuertos de Baleares, se observa la ruptura de la tónica de años anteriores, pues aunque en 1.989 se produjo una disminución en el movimiento de pasajeros, continuó el crecimiento del consumo de energía.

CONSUM FINAL D'ENERGIA 1989 - DISTRIBUCIO INSULAR

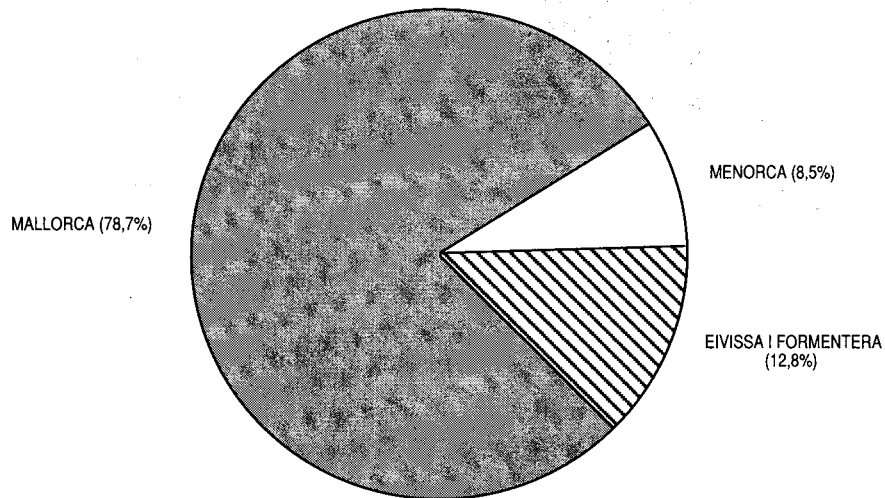

FIGURA 4

CONSUM D'ENERGIA V.S. PASSATGERS AERIS - ANY 1989

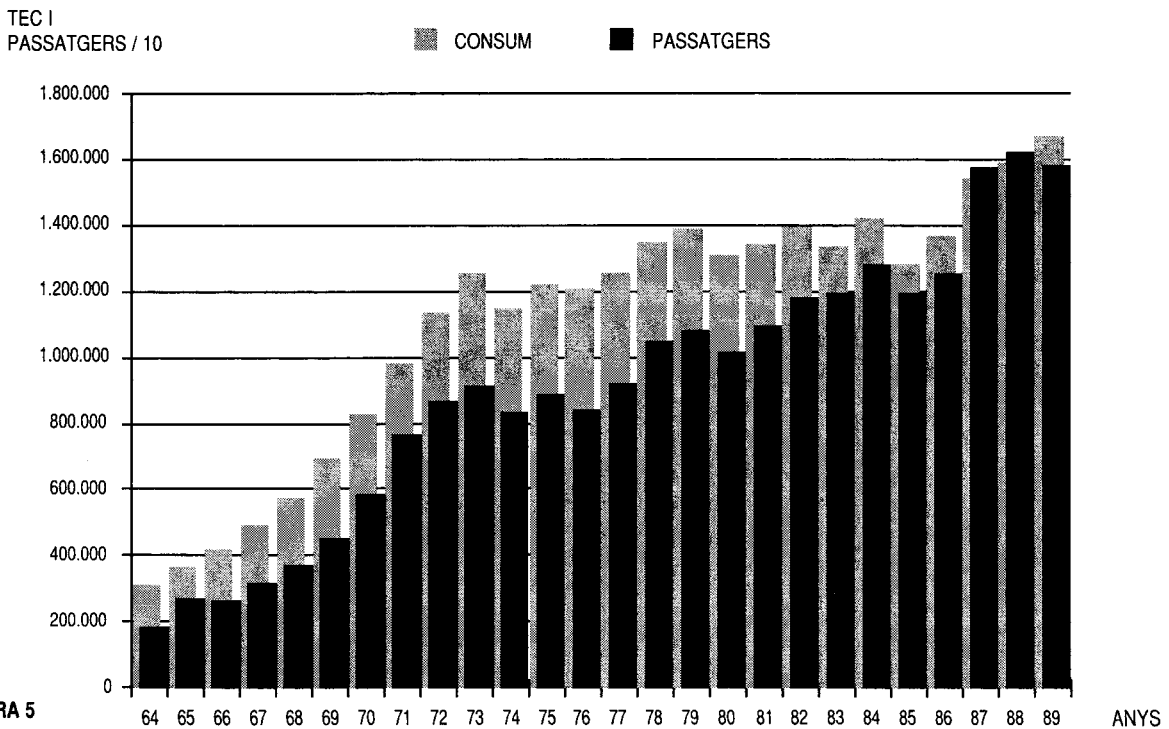

FIGURA 5

1. EL CONSUM DE CARBO

L'increment en el consum de carbó, que a 1.988 assolí la significativa xifra del +8,39%, s'ha moderat fortament durant 1.989 arribant només al 2,2%, ja que mentre l'increment de consum a les centrals elèctriques ha passat del +7,67% a 1.988 al +2,84 a 1.989, en el consum de cimenteres s'ha passat d'un increment del +29,38% a 1.988 a un decrement del -4,36% a 1.989 com a conseqüència de la seva disminució d'activitat.

A desembre es donó per acabada l'explotació del darrer jaciment de lignit que quedava en explotació a Mallorca, el "Plano inclinado Acetileno" a Alaró, propietat de Lignitos S.A., haguent disminuït la producció un -52,77% en relació a la de 1.988, disminuint també el seu consum a les centrals elèctriques.

Per la seva banda les hules d'importació augmentaren de manera molt significativa les seves entrades (+ 14,77%), mentre que el consum s'incrementà sols un +4,33% moderant-se fortament respecte a 1.988, que fou del 11,67%, com a conseqüència del menor increment del consum a centrals elèctriques i de la disminució del consum a cimenteres.

Finalment assenyalar que a 1.989 s'inicià l'importació de lignits de la R.D.A., per a substituir els insulars i millorar les condicions de la depuració de fums a la C.T. d'Alcúdia.

2. EL CONSUM DE GAS

2.1. Gasos líquats de petroli (G.L.P.)

S'observa a 1.989 un increment del +3,1% en la seva participació en el consum brut, mentre que disminueix en un -2,1 % la corresponental consum final, explicant-se aquesta diferència en el sentit de que l'augment del consum brut es deu a l'increment en la producció d'aire propanat, contabilitzant-se el seu consum final amb el gas canalitzat, mentre que la disminució del consum final pot atribuir-se a raons climatològiques.

A la figura 6 es mostra el consum final per illes dels G.L.P., essent molt similar a la d'anys anteriors.

2.2. Gas canalitzat

A les Estadístiques de l'any 1.988 s'esmentava l'entrada en servei de la planta d'aire propanat de Ca's Tresorer (Palma de Mallorca). A 1.989 es regularitzà el funcionament de la planta i entra en operació una altra a "Villa Portals" a la zona de ponent de la badia de Palma

1.EL CONSUMO DE CARBON

El incremento en el consumo de carbón, que en 1.988 alcanzó la significativa cifra del +8,39%, se ha moderado fuertemente durante 1.989 siendo solo del +2,2%, ya que mientras el incremento del consumo en las centrales eléctricas ha pasado del +7,67% en 1.988 al +2'84% en 1.989, en el consumo de cementeras se ha pasado de un incremento del +29,38% en 1.988 a un decremento del -4,36% en 1.989 como consecuencia de la menor actividad de éstas.

En diciembre de 1.989 se dió por finalizada la explotación del último yacimiento minero de lignito que funcionaba en Mallorca, el Plano Inclinado Acetileno de Alaró, propiedad de Lignitos S.A., habiendo disminuido la producción un ~52,77% en relación a la de 1.988, disminuyendo asimismo su consumo en las centrales eléctricas.

Por su parte las hullas de importación aumentaron de forma muy significativa las entradas (+ 14,77%), mientras que el consumo se incrementó sólo en un +4,33% moderándose fuertemente respecto a 1.988, que fue del +11,67%, como consecuencia del menor incremento del consumo de centrales eléctricas y de la disminución del consumo de cementeras.

Por último señalar que en 1.989 se inició la importación de lignitos de la R.D.A., a fin de sustituir a los insulares y mejorar las condiciones de la depuración de humos en la C.T. de Alcudia.

2. EL CONSUMO DE GAS

2.1. Gases licuados de petróleo (G.L.P.)

Se observa en 1.989 un incremento del +3,1 en su participación en el consumo bruto, mientras que disminuye en un -2,1% el correspondiente al consumo final, esta disparidad puede explicarse en el sentido de que el aumento del consumo bruto se debe al incremento en la producción de aire propano, cuyo consumo final se contabiliza en el gas canalizado y que la disminución del consumo final puede atribuirse a causas climatológicas.

En la figura 6 se muestra el consumo final por islas de los G.L.P. siendo muy similar a la de los años anteriores.

2.2. Gas Canalizado

En las Estadísticas del año 1.988 se hacía mención a la entrada en servicio de la planta de aire propanado de Ca's Tresorer (Palma de Mallorca). En 1.989 se regularizó el funcionamiento de dicha planta y entró en operación otra en "Villas Portals" en la zona de poniente de la bahía de Palma.

D'aquesta manera l'increment del consum final és d'un 10,4% en relació a l'any anterior, trencant-se així la tònica d'anys anterior, en que tant la producció com el consum de gas canalitzat permaneixien estancats per la saturació de les instal·lacions de producció.

De esta forma el incremento del consumo final es de un 10,4% en relación al año anterior, rompiéndose así la tónica de años anteriores, en que tanto la producción como el consumo de gas canalizado permanecían estancados por la saturación de las instalaciones de producción.

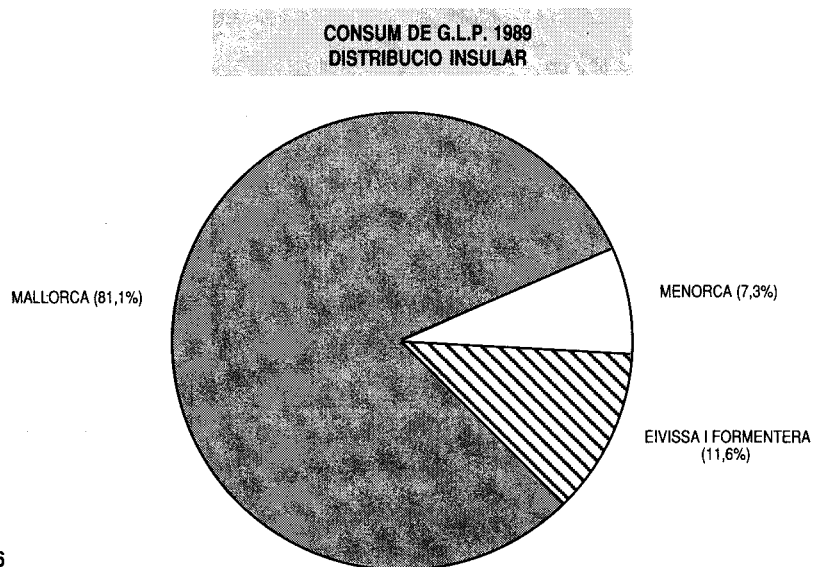

FIGURA 6

3. EL CONSUM DE PRODUCTES PETROLIFERS

La participació d'aquests productes tant en el consum brut com en el final quasi no ha variat respecte a 1.988, situant-se en el primer cas en el 66% i en el segon en el 67% en front, respectivament, del 65% i del 66% de l'any anterior.

3.1 Productes lleugers

Les vendes d'aquests productes han experimentat un increment del 3,63% en relació a 1.988, essent les variacions i consums per productes les que s'observen en el quadre següent:

3. EL CONSUMO DE PRODUCTOS PETROLIFEROS

La participación de estos productos tanto en el consumo bruto como en el consumo final apenas ha variado respecto a 1.988, situándose en el primer caso en el 66% y en el segundo en el 67%, frente, respectivamente, al 65% y al 66% del año anterior.

3.1 .Productos ligeros

Las ventas de estos productos han experimentado un incremento del 3,63% en relación a 1.988, siendo las variaciones y consumos por productos las que se observan en el cuadro siguiente:

Producte	Consum (Tec)	$\Delta(\%)1988/1989$
Naftes	18.763	-12,22
Gas. automòbil	360.567	6,42
Gas. aviació	433.591	-0,25
Gas-oil A	210.147	11,65
Gas-oil B	44.204	-17,17
Gas-oil C	81.080	13,38
Altres productes	259	-42,18

Descomptant el subministrament a avions estrangers l'increment de vendes ha estat del 6,5%, una mica superior al 4% de 1.988.

L'increment deis productes consumits a automoció ha passat, per a les benzines, del 815% de 1.988 al 642% a 1.989, mentre que per al gas-oil ha passat d'un 281% d'increment a 1.988 a sois un 11'65% a 1.989.

La participació deis productes consumits a automoció suposen un 46% deis productes petrolífero en el seu conjunt i un 28% del consum final total.

S'observen descensos significatius en les vendes de naftes (- 12,22%) i gas-oils per ús agrícola i pesquer (-17,17%) que s'afegeixen als descensos enregistrats al 1.988.

La figura 7 mostra la distribució de vendes per illes, presentant un aspecte anàleg al d'anys anteriors.

Descontando el suministro a aviones extranjeros, el incremento de ventas ha sido del 6,5%, algo superior al 4% de 1.988.

El incremento de los productos consumidos en automoción ha pasado, para las gasolinias, del 8,15% de 1.988 al 6,42% en 1.989, mientras que para el gasoleo ha pasado de un 28,1% de incremento en 1988 a sólo un 11,65% en 1.989.

La participación de los productos consumidos en automoción suponen un 46% de los productos petrolíferos en su conjunto y un 28% del consumo final total.

Se observan descensos significativos en las ventas de naftas (-12,22%) y gasoleos para uso agrícola y pesquero (-17,17%) que se acumulan a los descensos habidos ya en 1.988.

La figura 7 muestra la distribución de ventas por islas, presentando un aspecto análogo al de años anteriores.

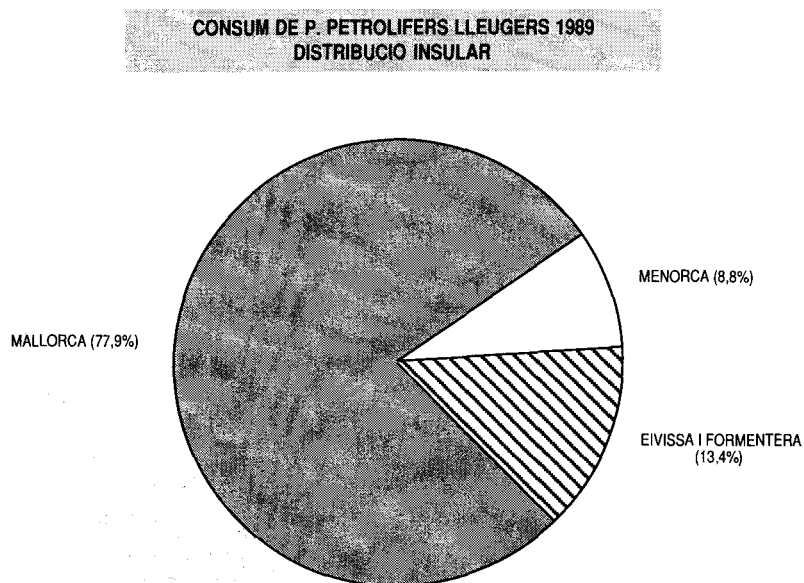

FIGURA 7

3.2. Productes pesats

El consum de productes petrolífers pesats ha experimentat l'any 1.989 un augment molt important, del 11,7%, degut fonamentalment al fort increment del consum a les centrals elèctriques (+ 12,23%), així mateix en els altres usos el consum augmenta també de manera significativa (+8,4%). El consum de centrals elèctriques continua suposant el 87% del total, deguent-se l'increment en aquest sector al consum de Fuel n° 1 (+15,1%) i Fuel BIA (+ 17,4%).

3.2. Productos pesados

El consumo de productos petrolíferos pesados ha experimentado durante 1.989 un aumento muy importante, del 11,7%, debido fundamentalmente al fuerte incremento del consumo de las centrales eléctricas (+ 12,23%), aunque en los demás usos el consumo aumenta también de forma significativa (+8,4%). El consumo de las centrales eléctricas continúa suponiendo el 87% del total, siendo el incremento en este sector debido al consumo de Fuel n° 1 (+15,1%) y el Fuel BIA (+17,4%).

La figura 8 mostra la distribució insular de les vendes, observant-se una petita variació en els percentatges de Mallorca i Menorca en relació a 1.988, degut a la major utilització a 1.989 de la central elèctrica de Maó.

La figura 8 muestra la distribución insular de las ventas, observándose una pequeña variación en los porcentajes de Mallorca y Menorca en relación a 1.988, debido a la mayor utilización en 1.989 de la central eléctrica de Mahón.

CONSUM DE P. PETROLIFERS PESATS 1989 DISTRIBUCIO INSULAR

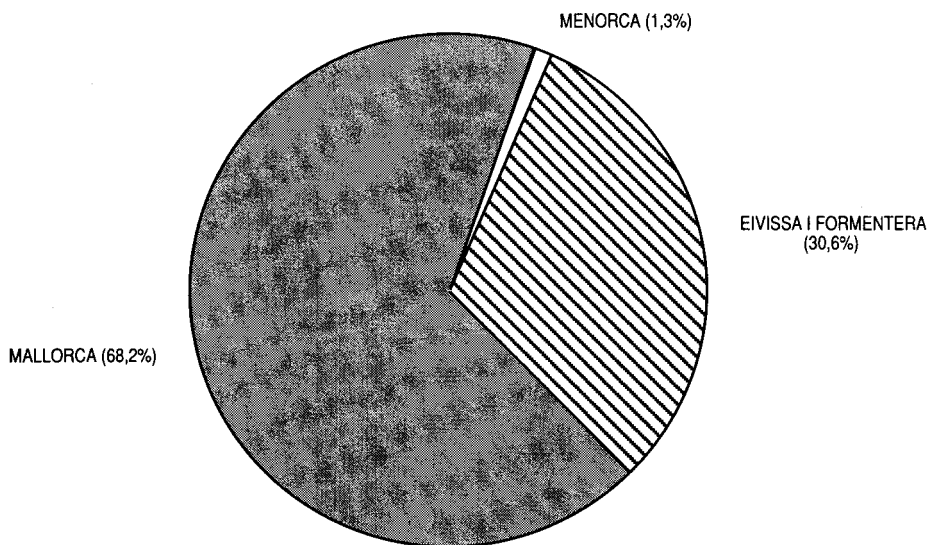

FIGURA 8

4. PRODUCCIO I CONSUM D'ELECTRICITAT

Continuant amb la línia d'anys anteriors, a 1.989 la producció d'electricitat s'ha incrementat un 5,35%, inferior al 7,6 de 1.988 i al 9,6 de 1.987, confirmant-se una moderació en el creixement. Les diferències entre els increments de producció i consum final es justifiquen per les menors pèrdues contabilitzades en distribució.

En quant al consum per sectors, destacar els increments de Comerç i Serveis i Usos Doméstics amb un +10,95% i un +9,41% respectivament.

A la figura 9 es mostra la distribució insular del consum d'electricitat, que gairebé no ofereix variacions respecte a anys anteriors.

A la figura 10 es presenta l'evolució del consum elèctric dels darrers deu anys, on s'observa el seu creixement ininterromput, i més acusat des de 1.986.

4. PRODUCCION Y CONSUMO DE ELECTRICIDAD

Continuando con la línea de años anteriores, en 1.989 la producción de electricidad se ha incrementado en un 5,35%, inferior al 7,6% de 1.988 y al 9,6% de 1.987, confirmándose una moderación en el crecimiento. Las diferencias entre los incrementos de producción y de consumo final se justifican por las menores pérdidas contabilizadas en distribución.

En cuanto al consumo por sectores, destacar los incrementos de Comercio y Servicios y Usos Domésticos con +10,95% y +9,41% respectivamente.

En la figura 9 se muestra la distribución insular del consumo de electricidad, que apenas ofrece variaciones respecto a los años anteriores.

En la figura 10 se presenta la evolución del consumo eléctrico en los últimos diez años, donde puede observarse su crecimiento ininterrompido, y más acusado desde 1.986.

**CONSUM D'ELECTRICITAT 1989
DISTRIBUCIO INSULAR**

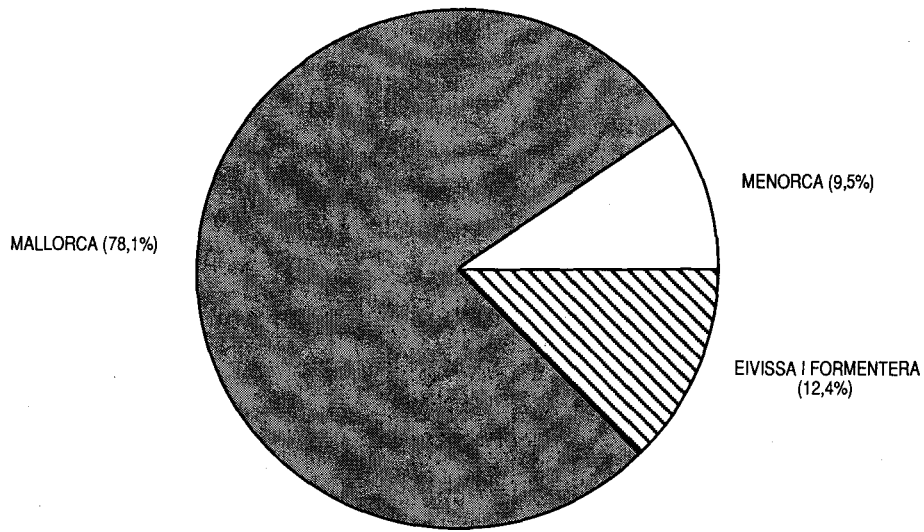

FIGURA 9

**CONSUM FINAL D'ELECTRICITAT
EVOLUCIO ANUAL**

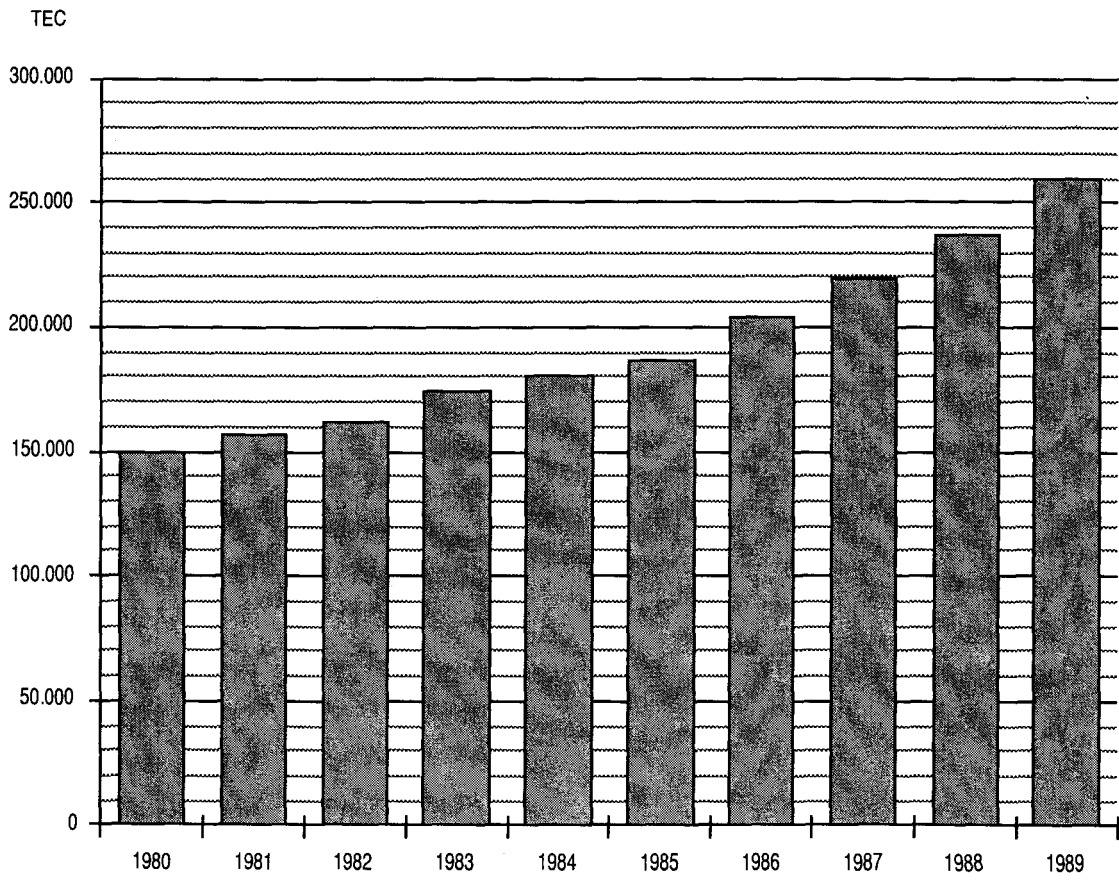

FIGURA 10

Segons les dades que apareixen a la Taula 16, els consums haguts el segon semestre, que inclou la temporada turística, són de l'ordre del 17% superiors als del primer (+30% a 1.988), desglossant-se a nivell insular de la següent manera: Mallorca +12% (+25,5% a 1.988), Menorca +21% (+30,4% a 1.988), i Eivissa-Formentera +44% (+69,2% a 1.988).

Un altre fet relacionat amb el fenomen turístic és la forma que adopta la corba de càrrega del sistema elèctric de Balears, substancialment distinta de la del conjunt de l'Estat, tal com es mostra a la figura 11.

Según los datos que aparecen en la Tabla 16, los consumos habidos durante el segundo semestre, que comprende la temporada turística, son del orden del 17% superiores a los del primero (+30% en 1.988), desglosándose a nivel insular de la siguiente forma: Mallorca + 12% (+25,5% en 1.988), Menorca +21% (+30,4% en 1.988), e Ibiza-Formentera +44% (+69,2% en 1.988).

Otro hecho relacionado con el fenómeno turístico es la forma que adopta la curva de carga del sistema eléctrico de Baleares, sustancialmente distinta de la del conjunto del Estado, tal como se muestra en la figura 11.

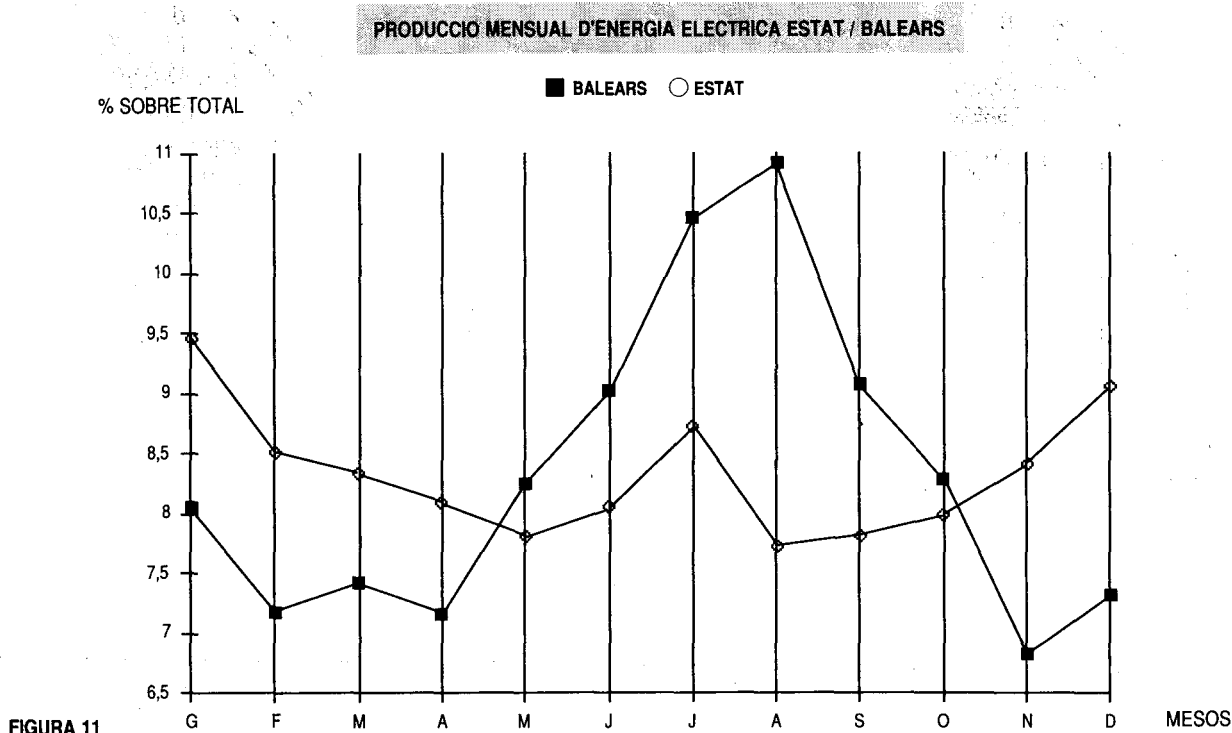

FIGURA 11

5. ENERGIAS RENOVABLES

En quant a les energies renovables s'ha de destacar per una banda la caiguda de l'instal·lació de plaques solars per a la producció d'aigua calenta sanitària, passant de 3.300 m² instal·lats a 1.988 als només 1.000 m² instal·lats a 1.989. De manera contrària l'instal·lació de plaques fotovoltaïques ha experimentat un creixement del 81%, contraposant-se al descens del 40% de l'any 1.988.

Pel que fa referència a productes forestals, i segons les dades facilitades pel Servei de Conservació de la Natura de la CAIB, s'ha produït un descens global del 25,52%. No s'han contabilitzat, per ésser pràcticament impossible fer-ho, els residus de poda i llenya utilitzats en calefacció domèstica.

5. ENERGIAS RENOVABLES

En cuanto a las energías renovables hay que destacar por un lado la caída en la instalación de paneles solares para la producción de agua caliente sanitaria, pasando de 3.300 m² instalados en 1.988 a los apenas 1.000 m² instalados en 1.989. Por el contrario la instalación de placas fotovoltaicas ha experimentado un crecimiento del 81%, contraponiéndose al descenso del 40% del año 1.988.

En lo que se refiere a productos forestales, y según los datos facilitados por el Servicio de Conservación de la Naturaleza de la CAIB, se ha producido un descenso global del 25,52%. No se ha contabilizado, por ser prácticamente imposible hacerlo, los residuos de poda y leña utilizados en calefacción doméstica.